

Prekenverkstedet



Den Norske Israelmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

5.søndag i påsketiden – 19.mai 2019

Prekentekest: 1 Kong 8,12-13; 27-30 // Apg 11,1-18

Lesetekst I: Ef 2,17-22

Lesetekst II: Joh 17,6-11

«One new man»

Et lys for folkeslagene

Igjennom hele Det gamle testamentet går det en universalistisk rød tråd. Israels folk er kalt til å være «et lys for folkeslagene». Det vil si at troen på den ene gud skal sprengre Israel-folkets grenser. Denne utadgående bevegelsen har vært mer eller mindre sterk opp igjennom hele Israels historie. Jødedommen var en misjonerende bevegelse på Jesu tid, og den hadde mange «gudfryktige hedninger» i sine synagoger.

Etter templets fall derimot lukker jødedommen seg mer og mer. Den har mer enn nok med å definere hva jødedom er, etter templets fall og ofringenes opphør. Det kan synes som om oppdraget «et lys for folkeslagene», gradvis blir skjøvet i bakgrunnen.

Folkeslagene og uren mat

Det må et sterkt syn til for at Peter skal ta skrittet fra sin jødiske kontekst til den ikke-jødiske. Duk-synet i Jaffa (stedet dette skjedde på ifølge tradisjonen kan ennå besøkes i Jaffa) handler egentlig ikke så mye om mat. Det handler ikke om kosher-regler, hva som er lovlig å spise eller ikke. Det handler om noe mye større og viktigere. Det handler om at «hedningene», folkeslagene, ikke-jødene, ikke er «urene». De skal ikke holdes utenfor hverken bordfelleskap, eller aller viktigst, de skal ikke holdes utenfor «den jødiske troen» på Jesus som Messias. Ikke-jøder skal bli en del av det nye gudsriket som vokser fram. De skal innlemmes i gudsfolket.

Dette er så revolusjonerende at Peter trenger et syn, en åpenbaring, for fullt ut å forstå dette. At synet repeteres tre ganger understreker viktigheten. Peter skal ikke være i tvil om hva som er Guds vilje i denne viktige saken.

Like etter dette duk-synet står det tre «hedninger» eller ikke-jøder fra Cæsarea og spør etter Simon Peter. Ifølge synet forstår Peter at han skal følge med dem. Bekreftelsen på at han hadde forstått synet rett, blir stadfestet da Ånden blir gitt til disse ikke-jødene. Ånden blir beviset på at Gud ikke gjør forskjell på folk, at jøder som ikke-jøder er velkomne inn i det nye gudsriket. Til sammen utgjør disse to «one new man», ett nytt menneske.

Apostelmøtet

Det var ingen selvfølge for disiplene at det skulle bli slik. Nasjonenes inntreden i den jødiske nasareersekten var ingen selvfølge i Urkirken. Og det store spørsmålet på Apostelmøtet i Jerusalem (år 48/49) var om disse ikke-jødene måtte bli jøder før de kunne bli innlemmet i Jesus-bevegelsen. Vi kan i dag takke dem som deltok på det første Apostelmøtet for det vidsyn de hadde, om at ikke-

jøder kunne bli Jesus-troende uten å bli jøder først. I dag bør Kirken være like inkluderende og vidsynt. Den bør handle i «den samme ånd». La de Jesus-troende jødene, som i våre dager restituerer den jødiske delen av Kristi kropp, være fri til å være troende på sin jødiske måte. Vi skal ikke gjøre dem til «kristne», lik oss selv. Men uansett jøder eller ikke-jøder, så er vi ett i Jesus Messias. Vi er «one new man», «ett nytt menneske».

«Må de alle være ett»

I Jesu yppersteprestlig bønn ber Jesus om at vi alle må være ett – han ber for vår enhet (Joh 17,21). Enheten skal være vårt kjennetegn. Kanskje er det innlysende, men det er samtidig så vanskelig.

De Jesus-troende jødene vil ikke være en del av vårt oppsplittede kirkelandskap. Men det viktigste er, uansett hva vi kaller oss, at kjærlighetens enhet er det som karakteriserer oss og er vårt kjennetegn. «Her er ikke jøde eller greker, her er ikke slave eller fri, her er ikke mann og kvinne. Dere er alle en i Kristus Jesus» (Gal 3,28).

Elisabeth E. Levy

Internasjonal leder Caspari Center, Jerusalem

elevy@caspari.com